

Nosilac projekta: Lekić Mašan

**ZAHTJEV
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA
OBJEKTA ZA PROIZVODNJU VINA SA PRATEĆIM
SADRŽAJIMA**

Bar, novembar 2019

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE -----	4
a Podaci o nosiocu projekta -----	4
b Glavni nosioc projekta -----	4
2. OPIS LOKACIJE PROJEKTA -----	5
a Postojeće korišćenje zemljišta -----	6
b Relativna zastupljenost, dostupnost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa -----	6
c Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine -----	6
3. KARAKTERISTIKE (OPIS PROJEKTA) -----	7
a Opis fizickih karakteristika cjelokupnog projekta -----	7
b a) Veličina i nacrt cjelokupnog projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda uključujući prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i struktura zaposlenih -----	8
c Na lokaciji i u okruženju nema za sada planiranih ili odobrenih projekata tako da ne može doći do kumuliranja sa efektima drugih projekata -----	12
d Korišćenje prirodnih resursa i energije naročito zemljišta, vode i biodiverziteta	12
e Stvaranje otpada, tehnologija tretiranja otpada (prerada, reciklaža, odlaganje)	13
f Zagađivanju štetnim djelovanjima i izazivanju neprijatnih mirisa, uključujući emisije u vazduh, ispuštanje u vodotok, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, jonizirajuća i nejonizirajuća zračenja -----	14
g Riziku nastanka udesa ili velikih katastrofa koje su relevantne za projekat, uključujući one koje su uzrokovane promjenom klime u skladu sa naučnim saznanjem -----	15
h Rizici za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)	15
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJKTA NA ŽIVOTNU SREDINU -----	15
a Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta -----	15
b Priroda uticaja -----	16
c Prekogranična priroda uticaja -----	17
d Jačina i složenost uticaja -----	17
e Vjerovatnoća uticaja -----	17
f Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja -----	18
h Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata -----	18
i Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja -----	18
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	18
a Očekivanih zagađujućih materija i emisija i proizvodnje otpada kada je to relevantno mogući uticaji planiranog projekta za preradu grožđa u vino mogu se svesti na -----	18

b	Korišćenje prirodnih resursa, posebno zemljišta, vode i biodiverziteta	---	20
6.	MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA	-----	20
a	Mjere predviđene zakonom i drugim propisima	-----	20
b	Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili većih nesreća	-----	23
c	Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo...)	-----	23
d	Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu	-----	24
	IZVORI PODATAKA	-----	26

**ZAHTJEV
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA
OBJEKTA ZA PROIZVODNJU VINA SA PRATEĆIM
SADRŽAJIMA**

1. OPŠTE INFORMACIJE

a) Podaci o nosiocu projekta: MAŠAN LEKIĆ

Podnosilac zahtjeva: MAŠAN LEKIĆ

Adresa: Komarno, Bar

Odgovorna osoba: Lekić Mašan

Telefon kontakt osobe: Lekić Mašan 067 288 183

Matični broj investitora:

Fax: _____

E-mail: masan.lekic@carina.gov.me

**b) Glavni podaci o projektu: OBJEKAT ZA PROIZVODNJU VINA SA PRATEĆIM
SADRŽAJIMA**

- Lokacija: selo Komarno, kat parc. 945,946 i 947, KO Komarno
- Adresa: Komarno, Virpazar

2. OPIS LOKACIJE PROJEKTA

Shodno projektnom zadatku, javnom pozivu za dodjelu podrške razvoju vinogradarstva i podrumarstva za 2019. godinu i Odluci o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa projektovan je objekat spratnosti P+1.

Na lokaciji katastarske parcele 945, 946 i 947 u KO Komarno – planira se Objekat za proizvodnju vina sa pratećim sadržajima, opština Bar, na KP 946.

Teren je približno ujednačenog blagog nagiba. Prilaz parceli je omogućen preko lokalnog asfaltiranog puta na jugoistočnoj strani.

Objekat će biti priključen na lokalnu vodovodnu mrežu, a otpadne vode na vodonepropusnu septičku jamu, koja će se po potrebi prazniti od strane nadležnog preduzeća ili drugog preduzeća registrovanog za ovu djelatnost. Takođe, objekat će se priključiti na električnu distributivnu mrežu prema uslovima nadležnog preduzeća.

U okruženju lokacije postoji određen broj porodičnih stambenih objekata, od kojih se najveći broj koristi tokom vikenda i odmora, koji na svojem imanju gaje poljoprivredne kulture za svoja domaćinstva. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine selo Komarno ima 15 stanovnika, 6 domaćinstva i 31 stambeni objekat.

Prilaz parceli je omogućen preko lokalnog asfaltiranog puta na jugoistočnoj strani parcele, MZ Virpazar, Opština Bar.

Predmetna lokacija nalazi se u selu Komarno, MZ Virpazar, Opština Bar i udaljena od Virpazara 10 km. Do objekta se dolazi lokalnim putem (stari put Virpazar – Rijeka Crnojevića) sa lijeve strane u pravcu Rijeke Crnojevića.

U okruženju lokacije planiranog objekta nalaze se 31 objekata za stanovanje od kojih se najveći broj koristi vikendom i za vrijeme odmora. Privrednih objekata nema.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

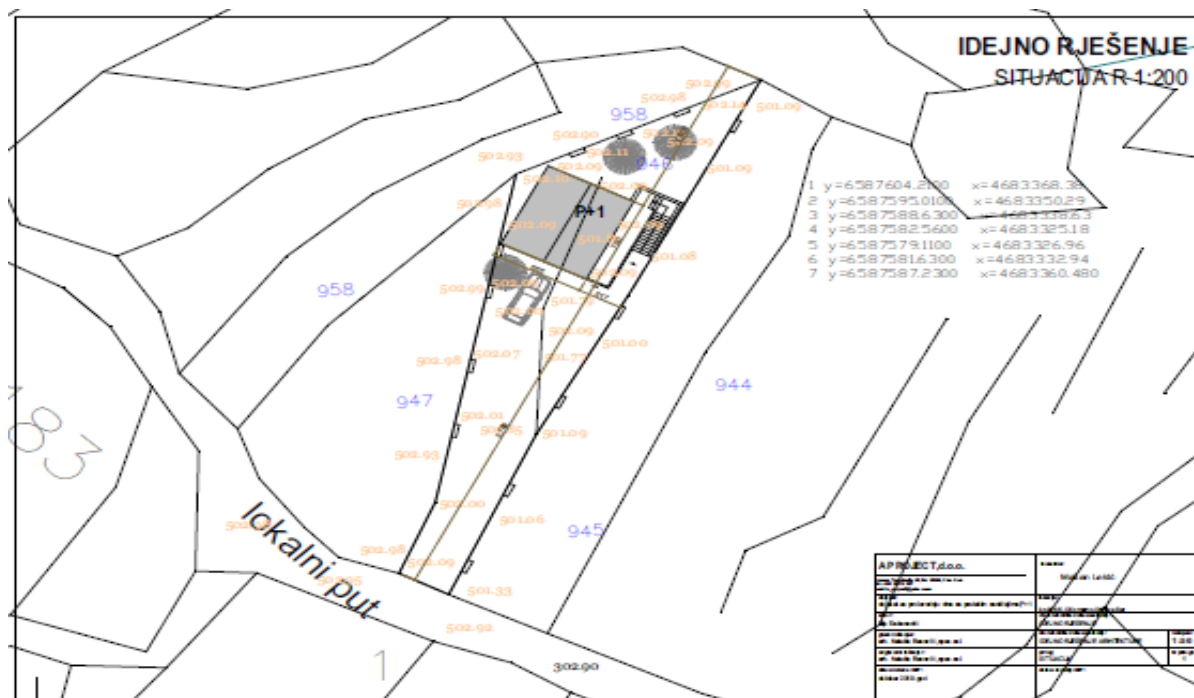
U naselju u kojemu se planira ovaj projekat izgrađena je elektro mreža, lokalna vodovodna mreža i lokalna saobraćajnica Virpazar – Rijeka Crnojevića.

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Površina Katastarske parcele broj 946 je 295,00 m². Potrebna površina zemljišta za objekat je 65,22 m². Za vrijeme izgradnje objekta koristi će se površina čitave parcele od 295,00 m².

Zadati indeks zauzetosti parcele je 0,3.

Dat je kartografski prikaz, razmjere R 1:200 sa ucrtanim objektom (Slika 1)

Slika 1: Situacija R 1:200

b) Relativna zastupljenost, dostupnost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Prirodni resursi u okruženju su na zadovoljavajućem nivou, u smislu očuvanosti, uključujući zemljište, vodu i biodiverzitet. Prilikom budućih izvođenja radova na rekonstrukciji i izgradnji objekata na ovom području ove resurse treba koristiti sa posebnom pažnjom.

c) Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su dobre, ali ih treba racionalno koristiti. Predmetna lokacija je vazдушnom linijom udaljena od Skadarskog jezera 2,0 km.

Pored predmetne lokacije i u blizini lokacije prisutna je raznolika vegetacija autohtonog porijekla.

Posebno obilježje daju raznolike vocarske kulture.

Šumska područja, nalaze se u okruženju lokacije.

Predmetna lokacija ne pripada zaštićenom području.

Područje nije obuhvaćeno mrežom Natura 2000.

Lokacija se nalazi na seoskom području.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Nema predjela i područja od istorijske, kulturne ili arheološke važnosti.

Na lokaciji i u blizini lokacije nema močvare i površinskih voda.

3. KARAKTERISTIKE (OPIS PROJEKTA)

a) Opis fizickih karakteristika cjelokupnog projekta

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 964 KO Komarno, ukupne površine je 295,00 m² i u vlasništvu je investitora. Predmetna lokacija nalazi se u selu Komarno, MZ Virpazar, Opština Bar i udaljena je od Virpazara 10 km. Do lokacije se dolazi lokalnim putem Virpazar – Rijeka Crnojevića.

Od centra Bara lokacija je udaljena oko 32 km. U okruženju lokacije nalaze se objekti za stanovanje od kojih se najveći broj koristi za vrijeme vikenda i odmora.

Za izgradnju objekta donjeta je Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa donjeta od strane predsjednika opštine Bar broj 01-308 od 06.02.2019. godine.

Spratnost objekta je P+1 (prizemlje i sprat).

Objekat je planiran namjenski za proizvodnju vina, preradu grožđa i prostor za skladištenje i čuvanje opreme, proizvoda i ambalaže sa pratećim prostorom. Sastoji se od prizemlja i sprata.

Ulaz u prizemlje objekta je omogućen sa asfaltiranog puta koji se nalazi na jugoistočnoj strani parcele. Spoljašnjim betonskim stepenistem omogućena je komunikacija između etaža.

Krov je dvovodni nagiba 22°, shodno traženom arhitektonsko-oblikovnom izrazu.

Ukupna neto i bruto površina objekta:

Prizemlje objekta je projektovano shodno zahtjevu investitora. Na ovoj etaži predviđena je proizvodnja vina, prerada grožđa i prostor za skladištenje i čuvanje opreme, proizvoda i ambalaže

ukupno NKP etaze= 54,87 m²

ukupno BGP etaze= 65,22 m²

Na **I spratu** projektovan je prostor za degustaciju vina sa pratećim sadržajima-toalet i kancelarija za vlasnika proizvodnje vina.

ukupno NKP etaze= 48,54 m²

ukupno BGP etaze=65,22 m²

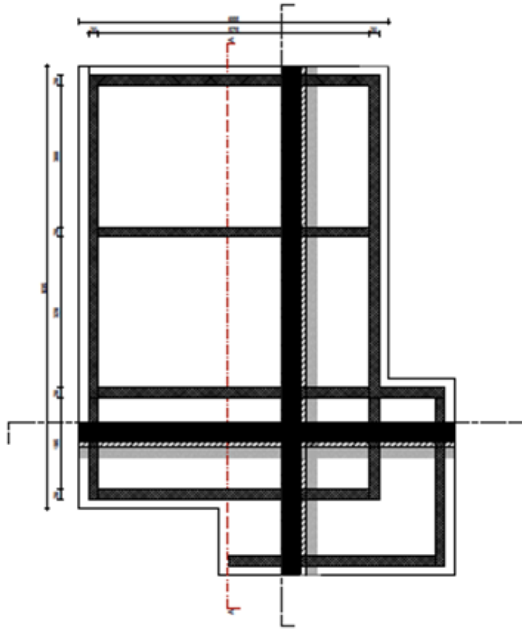
U urbanističkom, oblikovnom, arhitektonsko-estetskom i funkcionalnom smislu, koncepcija objekta je ispoštovana sa nekoliko različitih faktora:

- Karakteristike lokacije (morfologija - konfiguracija terena, orijentacija u odnosu na strane svijeta, insolacija);
- Odnos lokacije prema izgrađenim strukturama u neposrednom okruženju u smislu sagledivosti, doživljaja i mogućeg ostvarivanja vizura;
- Opređeljenje za savremenu arhitektonsku formu;
- Uslovi i potrebe Investitora

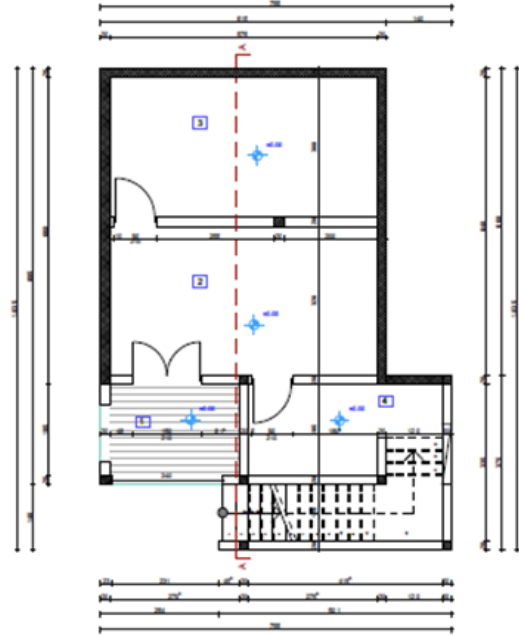
b) Veličina i nacrt cjelokupnog projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda uključujući prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i struktura zaposlenih

UKUPNA NKP OBJEKTA JE = 103,41 m²

UKUPNA BGP OBJEKTA JE = 130,44 m²

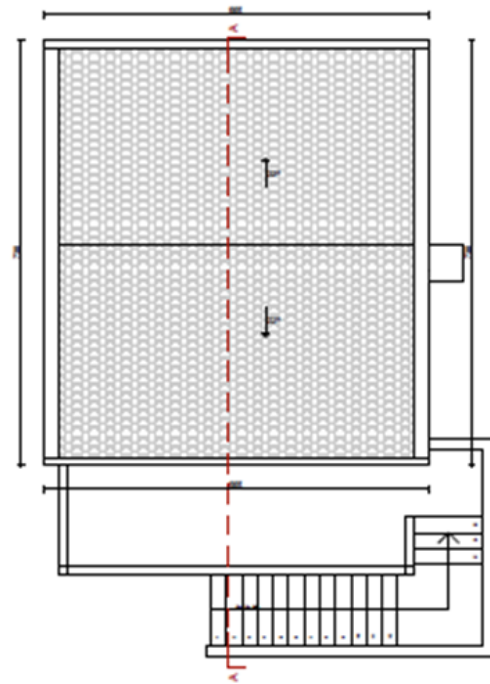
Slika 2: Osnova temelja R 1:150

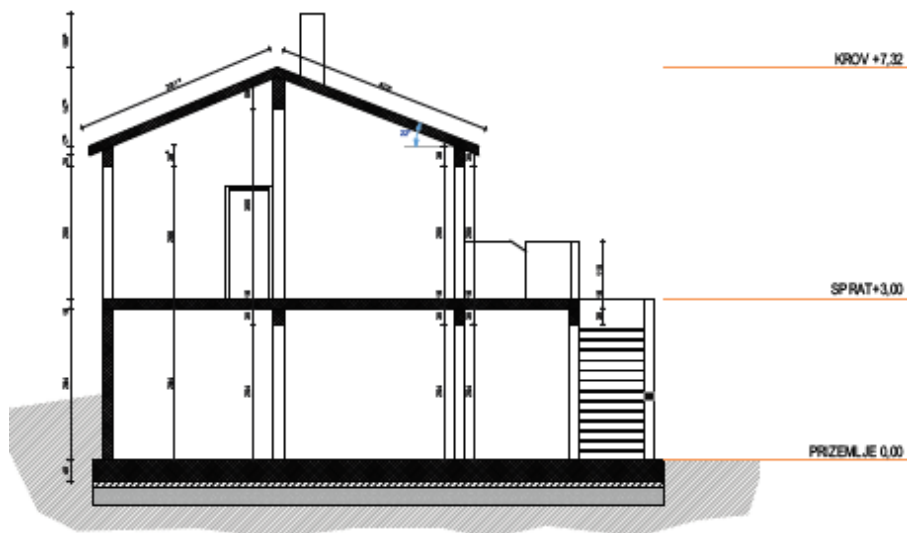
Slika 3: Osnova prizemlja R 1:150

Slika 4: Osnova sprata R 1:150

Slika 5: Osnova krova R 1:150

Slika 6: Presek objekta A-A R 1:150

Izgradnja proizvodnog objekta (za preradu grožđa u vino) planirana je na katastarskoj parceli 946, KO Komarno.

Planirani proizvodni objekat je spratnosni P+1 (prizemlje i sprat). Objekat će se izvoditi prema projektu. Objekat će biti, bruto razvijene građevinske površine cca 130,44 m².

Prizemlje objekta je projektovano shodno zahtjevu investitora. U prizemlju su organizovani sljedeći sadržaji koji se odnose na proizvodnju: fermentacioni prostor, prostorija za njegu vina, magacin gotovih proizvoda i flaširnica. Na nivou iste etaže se nalazi i prostor za zaposlene sa zasebnim ulazom i garderobom.

Na spratu je planirana degustaciona sala sa priručnom kuhinjom i toaletom. Na istoj etaži se nalazi i kancelarija i toalet za osoblje.

Prerada grožđa u vino počinje od trenutka pripreme za berbu tj. od utvrđivanja zrelosti grožđa. Zrelost grožđa se utvrđuje na osnovu izgleda (krupnoće bobice, odvajanje bobice od peteljke, zrelosti peteljke, boje pokožice i dr.). Utvrđivanje sadržaja šećera vrši se širometrima, refraktometrima. Prvi postupak u procesu proizvodnje vina je muljanje grožđa. To je proces u kome dolazi do odvajanja bobica od peteljki. Ovaj proces se može obavljati ručno i mašinski.

Svrha muljanja je da se groždana šira oslobodi od bobica. Kljuk se odlaže u specijalnu burad i inox posude koje se namjenski proizvode za ovu svrhu. Nakon završenog muljanja vrši se mjerenje sadržaja šećera u širi i određivanje pH vrijednosti. Po potrebi se vrši sumporisanje što zavisi od kvaliteta grožđa.

Slika 7: Muljače

Slika 8: Razna oprema

Slika 9: Vinifikator

Nakon završenog posla na muljanju nastaje fermentacija. Fermentacija je proces transformacije prirodnog groždanog šećera u alkohol, uz oslobađanje ugljen dioksida i temperature u fermentacionim posudama (vinifikatorima). Proces se odvija uz povremeno potapanje kljuka

najmanje dva do tri puta dnevno. U suprotnom, oslobođeni ugljen dioksid može dovesti do stvaranja sirćetne kiseline i slabije obojenosti.

Prvo pretakanje vina vrši se nedjelju dana nakon završene burne fermentacije, odnosno kada šećeri pređu u alkohol. Pretočeno vino se odlaže u inox posude u kojima se nastavlja proces odnosno njega vina.

Drugo pretakanje se vrši 20-30 dana nakon prvog. Pretakanje vina najbolje je obavljati po suvom vremenu. Obavljanje sledećeg pretakanja obavlja se 8 nedelja nakon prvog (ili mesec decembar) i zavisi od veličine posude u kojoj se vino čuva, temperature i karakteristika vina. Ukoliko se vino ne potroši, vrši se i treće pretakanje u martu odnosno aprilu.

Za bijela vina, poslije bistrenja a prije punjenja u flaše, poželjno bi bilo obaviti filtriranje jer se u vinu još uvijek mogu naći sitne čestice koje mogu uticati na kvalitet vina.

Poslije svih ovih procesa vrši se flaširanje vina u sterilnu staklenu ambalažu, koja se zatvara plutanim čepovima odgovarajućeg kvaliteta što utiče na vrijeme čuvanja vina.

Za obavljanje ove djelatnosti biće obezbeđena odgovarajuća infrastruktura kao i po potrebi transportna sredstva.

Na poslovima organizacije proizvodnje i neposredno na proizvodnju biće angažovano porodično domaćinstvo investitora.

Vodovod i kanalizacija

Za potrebe predmetnog objekta koristiće se voda sa lokalnog vodovoda.

Sanitarno-fekalne otpadne vode, s obzirom da u ovom naselju nema javne kanalizacije, odvođiće se u vodonepropusnu septičku jamu, čije će dimenzije biti određene Glavnim projektom.

Nosilac projekta je dužan da obezbedi blagovremeno crpljenje otpadne vode iz septičke jame preko nadležnog preduzeća ili drugog registrovanog preduzeća za ovu vrstu djelatnosti.

Voda koja nastaje prilikom održavanja higijene prostorija i opreme odvođiće se posebnim odvodom za ovu vrstu vode u skladu sa Glavnim projektom.

Kišnica sa krova prihvata se olučnim vertikalama. Kišne vode odvođiće se slivnicima u okolni teren.

c) Na lokaciji i u okruženju nema za sada planiranih ili odobrenih projekata tako da ne može doći do kumuliranja sa efektima drugih projekata.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije naročito zemljišta, vode i biodiverziteta

Za potrebe funkcionisanja ovog projekta korišće se prirodni resursi po potrebi i planirani projekat neće imati značajnog uticaja na ove resurse.

Za obavljanje djelatnosti korišće se električna energija, čija će instalisana snaga biti određena Glavnim projektom.

Za vopsnabdijevanje korišće se voda iz lokalnog vodovoda.

Izgradnjom i fukcionisanjem ovog objekta neće imati uticaja na biodiverziteta.

e) Stvaranje otpada, tehnologija tretiranja otpada (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.)

Prilikom izvođenja radova na izgradnji objekta nastaće određena količina građevinskog otpada.

Građevinski otpad (zemlja, kamen, pijesak) će se blagovremeno odvoziti na lokaciju koju odredi investitor. Materijal koji će se koristiti za planiranje prostora oko objekta će se odlagati u okviru lokacije. U toku izvodjenja radova i funkcionisanja projekta nastojati da se stvara što manja količina otpada i vršiti reciklažu. Čitav postupak tretiranja čvrstog otpada vršiti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, /sl.list CG br.64/11 i 39/16/.

U toku funkcionisanja projekta uticaj na zemljiste se ne očekuje. Negativan uticaj je moguć u slučaju akcidenta tj. usljed eventualnog isticanja pogonskog goriva i maziva iz mašina prilikom izvođenja radova.

Korišćenjem blagovremeno servisiranih mašina i vozila ovaj uticaj se može svesti na najmanju moguću mjeru. Komunalni otpad će se odlagati u posudama prema uslovima koje će odrediti investitor.

Komina dobivena nakon pretakanja vina, kompostirati će se i koristiti kao vrsta humusa na poljoprivrednom gazdinstvu.

f) Zagađivanju štetnim djelovanjima i izazivanju neprijatnih mirisa, uključujući emisije u vazduh, ispuštanje u vodotok, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, jonizirajuća i nejonizirajuća zračenja

Sanitarne otpadne vode odstranjivaće se preko nepropusne septičke jame tako da neće doći do izazivanja neprijatnih mirisa, emisije u vazduh, ispuštanja u vodotoke i odlaganje na zemljište.

Otpadne vode iz septičke jame blagovremeno crpiti preko nadležnog preduzeća.

Atmosferske vode, kišnica sa krova prihvata se olucnim vertikalama. Kišne vode odvođiće se slivnicima u okolni teren.

Tehnološke otpadne vode odvođiće se posebnim slivnicima i kanalima prema Glavnom projektu na površine oko objekta.

Prilikom izvođenja radova doći će do povećanja nivoa buke usljed rada sitne građevinske mehanizacije na iskopu temelja i planiranju viška zemlje od iskopa.

Ovaj uticaj je lokalnog karaktera i trajaće privremeno - samo tokom izvođenja radova.

Takođe, prilikom izvođenja radova povremeno može doći do pojave vibracije od rada građevinskih mašina. Ovaj uticaj je periodičnog karaktera, privremen je i traje za vrijeme rada mehanizacije.

Nema značajnog uticaja na okolinu.

U toku izgradnje može doći do emisije štetnih gasova iz transportnih sredstava i sitne mehanizacije koji će se angažovati na pripremu terena za izgradnju. Ovi radovi zbog svog obima ne mogu uticati na kvalitet vazduha. Izvođenje ovih radova ne može imati veći uticaj od vozila koja saobraćaju u ovom dijelu naselja.

Emisija koja će nastati od rada mehanizacije biće ograničena na lokaciju na kojoj će se izvoditi radovi, bez značajnog uticaja na okruženje.

Iz navedenog se može zaključiti da emisija od izduvnih gasova mehanizacije koja će se koristiti, neće imati uticaja na kvalitet vazduha na predmetnom području. Ista je privremenog karaktera tj. traje za vrijeme izvođenja radova.

Prilikom iskopa materijala može doći do pojave prašine od zemljišta, koja je kratkotrajna, samo tokom izvođenja radova. Višak materijala od iskopa će se isplanirati na lokaciji.

Djelatnost proizvodnog objekta - prerada grožđa u vino, uključujući i prateću tehnologiju, ne dovodi do zagađenja vazduha na ovoj lokaciji.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja nijesu prisutni.

g) Riziku nastanka udesa ili velikih katastrofa koje su relevantne za projekat, uključujući one koje su uzrokovane promjenom klime u skladu sa naučnim saznanjem

Djelatnost u planiranom projektu će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te je rizik nastanka udesa (akcidenta) sveden na najmanju moguću mjeru.

Izgradnjom i funkcionisanjem projekta neće doći do promjene klime u skladu sa naučnim saznanjima.

Planirati mjere i opremu za protiv-požarnu zaštitu.

h) Rizici za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

Izgradnjom i funkcionisanjem projekta neće doći do zagađenja vode ili zagađenja vazduha, emisije buke, vibracije, pojave jonizirajućeg i nejonizirajućeg zračenja i pojave toplote te ovaj planirani objekat neće imati uticaja na ljudsko zdravlje..

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 945, 946 i 947 KO Komarno. Objekat će biti lociran na KP 946, ukupne površine je 295, 00 m².

Planirana površina objekta iznosi:

Prizemlje objekta je projektovano shodno zahtjevu investitora. Na ovoj etaži predviđena je proizvodnja vina, prerada grožđa i prostor za skladištenje i čuvanje opreme, proizvoda i ambalaže

ukupno NKP etaze= 54,87 m²

ukupno BGP etaze= 65,22 m²

Na **I spratu** projektovan je prostor za degustaciju vina sa pratećim sadržajima-toalet i kancelarija za vlasnika proizvodnje vina.

ukupno NKP etaze= 48,54 m²

ukupno BGP etaze=65,22 m²

UKUPNA NKP OBJEKTA JE = 103,41 m²

UKUPNA BGP OBJEKTA JE = 130,44 m²

Bar je jedna od opština u Crnoj Gori koja ima stalan porast stanovništva. Obzirom na jedinstven geografski položaj, povoljnu klimu i izuzetne mogućnosti za razvoj privrede i turizma očekivati je da se ovaj trend nastavi i ubuduće.

Selo Komarno, MZ Virpazar, Opština Bar, prema popisu iz 2011 godine ima 15. stanovnika, 31 objekat za stanovanje od kojih se najveći broj koristi vikendom i za vrijeme odmora.

b) Priroda uticaja

Sanitarne otpadne vode odstranjivaće se preko nepropusne septičke jame tako da neće doći do izazivanja neprijatnih mirisa, emisije u vazduh, ispuštanja u vodotoke i odlaganje na zemljištu.

Otpadne vode iz septičke jame blagovremeno crpiti preko nadležnog preduzeća.

Atmosferske vode. Kišnica sa krova prihvata se olucnim vertikalama. Kišne vode odvođiće se slivnicima u okolni teren.

Tehnološke otpadne vode odvođiće se posebnim slivnicima i kanalima prema Glavnom projektu. Prilikom izvođenja radova doći će do povećanja nivoa buke usljed rada sitne građevinske mehanizacije na iskopu temelja i planiranju viška zemlje od iskopa.

Ovaj uticaj je lokalnog karaktera i trajaće privremeno - samo tokom izvođenja radova.

Takođe, prilikom izvođenja radova povremeno može doći do pojave vibracije od rada građevinskih mašina. Ovaj uticaj je periodičnog karaktera, privremen je i traje za vrijeme rada mehanizacije.

Nema značajnog uticaja na okolinu.

U toku izgradnje može doći do emisije štetnih gasova iz transportnih sredstava i sitne mehanizacije koji će se angažovati na pripremu terena za izgradnju. Ovi radovi zbog svog obima ne mogu uticati na kvalitet vazduha. Izvođenje ovih radova ne može imati veći uticaj od vozila koja saobraćaju u ovom dijelu naselja.

Emisija koja će nastati od rada mehanizacije biće ograničena na lokaciju na kojoj će se izvoditi radovi, bez značajnog uticaja na okruženje.

Iz navedenog se može zaključiti da emisija od izduvnih gasova mehanizacije koja će se koristiti, neće imati uticaja na kvalitet vazduha na predmetnom području. Ista je privremenog karaktera tj. traje za vrijeme izvođenja radova.

Prilikom iskopa materijala može doći do pojave prašine od zemljišta, koja je kratkotrajna, samo tokom izvođenja radova. Višak materijala od iskopa će se isplanirati na lokaciji.

Djelatnost proizvodnog objekta - prerada grožđa u vino, uključujući i prateću tehnologiju, ne dovodi do zagađenja vazduha na ovoj lokaciji.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja nijesu prisutni.

c) Prekogranična priroda uticaja

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha kada je izgradnja i funkcionisanje predmetnog poslovno-proizvodnog objekta u pitanju.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je izgradnja i funkcionisanje predmetnog poslovno-proizvodnog objekta u pitanju.

d) Jačina i složenost uticaja

Planirana izgradnja i funkcionisanje ovog proizvodnog objekta neće imati značajnog uticaja na okruženje s obzirom na samu lokaciju objekta i vrstu djelatnosti.

Što se tiče složenosti uticaja navedeni projekat nema negativnih uticaja na životnu sredinu jer će se nosilac projekta pridržavati standarda iz oblasti zaštite životne sredine, održivog razvoja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti i drugih mjera.

e) Vjerovatnoća uticaja

Što se tiče vjerovatnoće uticaja ovog projekta na životnu sredinu, s obzirom na lokaciju i vrstu djelatnosti uz preduzimanje propisanih mjera zakonskim propisima i ovom dokumentacijom, ovaj uticaj je neznatan.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja

Učestalost mogućih uticaja može biti prisutan eventualno u toku izgradnje dok u toku funkcionisanja neznatan. Vizuelni efekat biće stalaan.

h) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Planirani mprojekat ne može imati kumulativni uticaj jer na ovom prostoru nema izgrađenih objekata koji mogu doprinijeti kumulativnom uticaju ovog projekta.

i) Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja

Sagledani su mogući uticaji projekta na životnu sredinu i predviđene su mjere zaštite tehničkom dokumentacijom i dokumentacijom koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanjem o potrebi izrade elaborata kako bi se uticaj na životnu sredinu sveo na najmanju moguću mjeru.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Očekivanih zagađujućih materija i emisija i proizvodnje otpada kada je to relevantno mogući uticaji planiranog projekta za preradu grožđa u vino mogu se svesti na:

U toku izgradnje može doći do emisije štetnih gasova iz transportnih sredstava i sitne mehanizacije koji će se angažovati na pripremi terena za izgradnju. Ovi radovi zbog svog obima ne mogu uticati na kvalitet vazduha. Izvođenje ovih radova ne može imati veći uticaj od vozila koja saobraćaju u ovom dijelu naselja.

Emisija koja će nastati od rada mehanizacije biće ograničena na lokaciju na kojoj će se izvoditi radovi, bez značajnog uticaja na okruženje.

Iz navedenog se može zaključiti da emisija od izduvni gasova mehanizacije koja će se koristiti, neće imati uticaja na kvalitet vazduha na predmetnom području. Ista je privremenog karaktera tj. traje za vrijeme izvođenja radova.

Prilikom iskopa materijala može doći do pojave prašine od zemljišta, koja je kratkotrajna, samo tokom izvođenja radova. Višak materijala od iskopa će se isplanirati na lokaciji.

Djelatnost proizvodnog objekta - prerada grožđa u vino, uključujući i prateću tehnologiju, ne dovodi do zagađenja vazduha na ovoj lokaciji.

Prilikom izvođenja radova doći će do povećanja nivoa buke usljed rada sitne građevinske mehanizacije na iskopu temelja i planiranju viška zemlje od iskopa.

Ovaj uticaj je lokalnog karaktera i trajeće privremeno - samo tokom izvođenja radova.

Takođe, prilikom izvođenja radova povremeno može doći do pojave vibracije od rada građevinskih mašina. Ovaj uticaj je periodičnog karaktera, privremen je i traje za vrijeme rada mehanizacije.

Nema značajnog uticaja na okolinu.

Obzirom da će se za obavljanje ove djelatnosti angažovati porodično domaćinstvo, do povećanja broja stanovnika neće doći.

Prilikom izvođenja radova na izgradnji objekta nastaće određena količina građevinskog otpada.

Građevinski otpad (zemlja, kamen, pijesak) će se blagovremeno odvoziti na lokaciju koju odredi investitor. Materijal koji će se koristiti za planiranje prostora oko objekta će se odlagati u okviru lokacije.

U toku funkcionisanja projekta uticaj na zemljište se ne očekuje. Negativan uticaj je moguć u slučaju akcidenta tj. usljed eventualnog isticanja pogonskog goriva i maziva iz mašina prilikom izvođenja radova.

Korišćenjem blagovremeno servisiranih mašina i vozila ovaj uticaj se može svesti na najmanju moguću mjeru. Komunalni otpad će se odlagati u posudama prema uslovima koje će odrediti investitor.

Komina dobivena nakon pretakanja vina, kompostirati će se i koristiti kao vrsta humusa na poljoprivrednom gazdinstvu.

Tokom izgradnje objekta negativan uticaj na vode može nastati samo u slučaju akcidenta, odnosno iznenadnog kvara ili oštećenja mehanizacije kojom će se vršiti iskop materijala i dopremiti materijal.

S obzirom da će se prilikom izvođenja radova primjenjivati propisani standardi i preduzimati tehničke mjere zaštite, uticaj na kvalitet vode biće sveden na minimum.

Uticaj ovog projekta na prekogranično zagađenje vode ne postoji.

Na navedenoj lokaciji nema zaštićenih vrsta flore i faune.

Planirani objekat će biti priključen na postojeći lokalnu vodovodnu mrežu. Otpadne vode iz objekta će biti priključene na vodonepropusnu septičku jamu.

b) Korišćenje prirodnih resursa, posebno zemljišta, vode i biodiverziteta

Za potrebe funkcionisanja ovog projekta korišće se prirodni resursi po potrebi i planirani projekat neće imati značajnog uticaja na ove resurse.

Za obavljanje djelatnosti korišće se električna energija, čija će instalisana snaga biti određena Glavnim projektom.

Za vosnabdijevanje korišće se voda iz lokalnog vodovoda.

Izgradnjom i fukcionisanjem ovog objekta neće imati uticaja na biodiverziteta.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima

Na osnovu karakteristika objekta može se konstatovati da će izvođenje radova na izgradnji proizvodnog objekta imati određenog uticaja na životnu sredinu, pa je potrebno preduzeti sve neophodne mjere za smanjenje, sprječavanje i eliminisanje negativnog uticaja.

Utvrđivanje mjera za smanjenje i sprječavanje zagađenja ima za cilj da se predvide mogućnosti eliminisanja zagađenja ili smanjenja mogućih uticaja.

Uslovi za zaštitu životne sredine mogu se ispuniti: tokom gradnje, prilikom redovnog rada i u vanrednim akcidentnim situacijama.

Investitor i izvođač su obavezni da primjene mjere zaštite životne sredine koje su obavezujuće.

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije projekta i šireg okruženja.

Zakonom o životnoj sredini „Sl. list CG“ br.52/16 uređuju se principi zaštite životne sredine i održivog razvoja, instrumenti i mjere zaštite životne sredine i druga pitanja od značaja za životnu sredinu.

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu „Sl. list CG“ br. 75/18 uređuje se način i postupak procjene uticaja za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, izrade

i ocjene elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i druga pitanja od značaja za procjenu uticaja na životnu sredinu.

Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata propisuje bliži sadržaj dokumentacije koju nosilac projekta podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata za projekte za koje se može zahtijevati izrada elaborata, „Sl. list CG“, br. 19/19.

U ovom poglavlju biće navedene mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja ovog projekta na životnu sredinu.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: zaštita od požara, zaštita od buke i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mjere za očuvanje prostora.

Tokom izvođenja projekta je neophodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (navodimo osnovne zakone: Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakon o životnoj sredini, Zakon o zaštiti na radu, Zakon o zaštiti vazduha, Zakon o vodama i Zakon o zaštiti od buke).

Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Tokom izgradnje najznačajniji uticaj na građevinske radnike je izražen kroz fizičku opasnost. Procjena rizika i plan zaštite na radu i zaštite životne sredine obuhvataju bezbjednosna pravila koje se moraju sprovoditi na lokaciji, obuku, izdavanje i korišćenje ličnih zaštitnih sredstava, oznake za opasnost, obezbjeđenje mokrog čvora i čistih prostorija za jelo i piće. Na lokaciji će biti zabranjeno pušenje, a ishrana dozvoljena samo u za to određenim prostorijama. Plan će biti u skladu sa pravilima prakse za rad na ovakvim lokacijama, a lice ovlašćeno za zaštitu na radu biće zaduženo da nadzire i obezbjedi usklađenost sa planom.

Elaborat zaštite na radu i Projekat protiv-požarne zaštite će definisati mjere zaštite u domenu svojih obaveza. Navedenih mjera je dužan da se pridržava i Investitor u fazi funkcionisanja objekat i izvođač radova tokom izgradnje.

Na osnovu karakteristika objekta može se konstatovati da će izvođenje radova na izgradnji proizvodnog objekta imati određenog uticaja na životnu sredinu, pa je potrebno preduzeti sve neophodne mjere za smanjenje, sprječavanje i eliminisanje negativnog uticaja.

Utvrdjivanje mjera za smanjenje i sprječavanje zagađenja ima za cilj da se predvide mogućnosti eliminisanja zagađenja ili smanjenja mogućih uticaja.

Uslovi za zaštitu životne sredine mogu se ispuniti: tokom gradnje, prilikom redovnog rada i u vanrednim akcidentnim situacijama.

Investitor i izvođač su obavezni da primjene mjere zaštite životne sredine koje su obavezujuće.

U cilju smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu tokom izgradnje objekta primjenjivaće se sledeće mjere zaštite životne sredine:

- atmosferske vode neopterećene nečistoćama odvoditi će se direktno na okolno zemljište. Komina koja ostane nakon slivanja vina koristiće se za kompostiranje i dobijanja organskog đubriva,
- čvrsti komunalni otpad koji nastaje prilikom upotrebe objekta odlagati će se u posude prema uslovima investitora,
- fekalne vode se odvede u vodonepropusnu septičku jamu koja će se po potrebi prazniti od strane ovlaštenog subjekta,
- u slučaju ispuštanja ulja ili goriva biće preduzete posebne mere remedijacije u cilju sprječavanja uticaja na zemljište. U slučaju izlivanja motornih ulja i maziva, tokom izgradnje objekta izvođač radova i investitor će preduzeti hitne mjere za saniranje terena na način da se zauljeno zemljište sakupi kao opasni otpad i odloži u posude namjenjene za tu vrstu otpada. Ovaj otpad će se predati ovlaštenom subjektu za preuzimanje opasnog otpada,
- na lokaciji se neće vršiti proizvodnja grožđa tako da se neće koristiti hemijska sredstva za zaštitu bilja,
- građevinski otpad koji nastaje prilikom izvođenja objekta odlagaće se na lokaciji koja je predviđena za tu vrstu otpada. Zabranjeno je miješanje opasnog sa neopasnim otpadom.

Prilikom izvođenja radova izvođač je dužan da preduzima mjere za sprječavanje i stvaranje prašine kao i mjere za zaštitu od zagađenja vode zemljišta i vazduha. Izvođač radova je dužan da koristi atestirane uređaje i mašine.

Prilikom izvođenja radova, izvođač je obavezan da se pridržava mjera u pogledu zaštite od buke predviđenim Zakonom o zaštiti buke o životnoj sredini i Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini.

Mjere u redovnim uslovima funkcionisanja

Upotreba predmetnog objekta u normalnim uslovima rada, uz primjenu tehničkih mjera zaštite, mjera koje proizilaze iz zakonskih propisa i normativa, pravilnih postupaka i održavanja, ispravne kontrole i praćenja životne sredine na užoj lokaciji objekta, neće dovesti do pojave negativnih posledica na životnu sredinu.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili većih nesreća

Mogućnost pojave iznenadnih događaja, koji bi mogli imati negativan uticaj na životnu sredinu, svedena je na najmanju moguću mjeru.

Zbog sprečavanja posljedica od iznenadnog događaja koje mogu nastati postupiće se prema planovima intervencije za slučaj iznenadnih zagađenja i u skladu sa zakonskim propisima.

Osim navedenog potrebno je vršiti edukaciju kod zaposlenih za postupanje u slučaju akcidenta kao i razvijati i stvoriti pozitivan pristup za zaštitu životne sredine.

Preduzeti sve mjere zaštite u slučaju akcidentnih situacija.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo....)

Mjere zaštite koje se odnose na sanitarno-fekalne vode

Radnici zaposleni u planiranom objektu koriste sanitarni cvor koji se nalazi na spratu projektovanog poslovnog- proizvodnog objektu.

Sanitarno-fekalne otpadne vode odvodi će se u vodonepropusnu septičku jamu .

Nosilac projekta je dužan da blagovremeno crpi otpadne vode iz septičke jame preko nadležnog preduzeća.

Mjere zaštite koje se odnose na čvrsti otpad

Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 64/11 i 39/16), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.

Vlasnik otpada dužan da u toku rada nastoji da stvara što manju količinu otpada za deponovanje, preduzimajući mjere za reciklažu i drugo.

Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 64/11 i 39/16).

Odstranjivanje komunalnog otpada vršiće se u odgovarajuće posude i deponovati na mjesto koje će odrediti investitor, s obzirom da u ovom naselju nije organizovano sakupljanje komunalnog otpada.

Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama.

d) Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

Obaveza nosioca projekta je posjedovanje kompletne dokumentacije o izvedenom stanju sa atestima.

Obaveza nosiocu projekta je da se pridržava propisa o zaštiti na radu kojima je definisan postupak za slučaj opisanih mogućih akcidenata, način obuke zaposlenih i zaduženja u takvim situacijama; Površina oko objekta će biti osvijetljena.

Parking za vozila je planiran i biće osvijetljen.

Sagledavajući namjenu objekta, moguće uzroke izbijanja požara, brzinu razvoja požara i uslove koji vladaju u prostorijama, investitor će obezbjediti neophodnu opremu za sprječavanje i gašenje požara.

U cilju uređenja lokacije potrebno je oplemeniti predmetnu lokaciju vrstama autohtonog porijekla. Planirani Objekat za proizvodnju vina sa pratećim sadržajima, biće izgrađen na katastarskoj parceli 946 KO Komarno, MZ Virpazar, Opština Bar.

Objekat za proizvodnju vina sa pratećim sadržajima biće spratnosti P+1 sa prostorijama neophodnim za ovu vrstu djelatnosti i odgovarajućom opremom.

Upotreba predmetnog objekta u normalnim uslovima rada, uz primjenu tehničkih mjera zaštite, mjera koje proizilaze iz zakonskih propisa i normativa, pravilnih postupaka i održavanja kao i mjera predviđenih ovom dokumentacijom, neće dovesti do pojave negativnih posledica na životnu sredinu.

Sa izloženog se može zaključiti da predmetni projekat neće imati negativan uticaj na životnu sredinu uz primjenu svih navedenih mjera za smanjenje i eliminisanje svih potencijalnih štetnih uticaja kao što su: uticaj na vode, nivo buke, koncentracija zagađujućih materija u atmosferi, zagađenje zemljišta i slično.

Ovaj projekat nema prekogranični uticaj.

S obzirom na karakteristike postojećeg stanja životne sredine na analiziranom području i karakteristike postojećih potencijala sa jedne strane, kao i karakteristike Objekata za proizvodnju vina sa pratećim sadržajima sa druge strane, gdje će investitor objekta prilikom projektovanja, izgradnje i obavljanja djelatnosti primjenjivati sve mjere zaštite životne sredine prije svega sa ciljem očuvanja zdravlja ljudi i unapređenja životne sredine, uz konstataciju:

Objekat za proizvodnju vina sa pratećim sadržajima na opisanoj lokaciji u selu Komarno, MZ Virpazar, Opština Bar:

- **neće negativno uticati na životnu sredinu i zdravlje ljudi uz primjenu mjera navedenih u dokumentaciji za odlučivanje.**

IZVORI PODATAKA

1. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16).
2. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 75/18).
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 40/11).
4. Zakon o vodama („Sl. list RCG“, br. 27/07 i 73/10; „Sl. list CG“, br. 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16).
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 64/11 i 39/16).
6. Zakon o zaštiti od jonizujucih zracenja i radijacionoj sigurnosti („Sl.list Crne Gore“, br. 56/09, 58/09, 40/11 i 55/16).
7. Zakon o ratifikaciji Kjoto protokola uz okvirnu konvenciju UN o promjeni klime („Sl.list RCG“ br. 17/07).
8. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore,“ br. 54/16).
9. Zakon o Nacionalnim parkovima („Sl. list Crne Gore“, br. 28/14).
10. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 064/17,044/18 i 063/18).
11. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 28/11, 1/14).
12. Zakon o zaštiti od nejonizujucih zracenja („Sl. list Crne Gore“, br. 35/2013).
13. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br. 02/07).
14. Uredba o granicnim vrijednostima emisija zagađujucih materija u vazduh iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.25/12).
15. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlucivanje o potrebi izrade elaborata („Sl.list CG „br. 19/19).
16. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl.list Crne Gore“, br. 39/13).
17. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehnickim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u ecipijent i javnu kanalizaciju, nacinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list Crne Gore“ br. 45/08, 09/10, 26/12, 52/12, 59/13)

18. Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG“, br. 18/97).
19. Pravilnik o granicnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11).
20. Pravilnik o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija za otpad, stručnoj spremi, kvalifikacijama rukovodioca deponije i vrstama otpada i uslovima za prihvatanje otpada na deponiji, („Sl. List Crne Gore“, br. 31/13).
21. Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore“, br. 50/12).
22. Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu „Sl. list RCG“, br. 20/07; „Sl. list CG“, br.47/13).
23. Idejni projekat.
24. Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa, broj 01-308 od 06.02.2019. godine.

O b r a đ i v a č i:

Investitor,

Prof. dr Miodrag Živanović, dipl. inž.

zaštite životne sredine

Dragan Plamenac, master inž.

zaštite životne sredine

Lekić Mašan